

„Soča“ izhaja vsak petek in velja do pošti prejemana ali v Gorici na dom došljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrti leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „policajih“ se plačuje za navadno tiskanje po vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „
Za večje črke po prostoru

SLOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah na Starem trgu in v Nanski ulici in v prodajalnici G. Likarja v Semeniških ulicah h. št. 10.

Dopisi naj se pošiljajo uredništvu Via Mercato 12, naročnina pa uredništvu „Soča“, Via Seminario št. 10.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagoroljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Razkosavanje kmetij

je nevarno kmetu in državi.

(Dalje.)

O tem predmetu govoril je zadnjič v našem listu državni poslanec dr. Lavoslav Gregorec, ki je na splošni zgodovinski podlagi dokazal resničnosti besedi, štvljenih na čelo temu sestavku. V nadaljnjem govoru opisal je jugoslovansko zadružno, ki se nahaja med vsemi južnimi slovanskimi rodovi razen Slovencev, ter je pokazal, kako se v zadruzi skrbi za uboge in bolnike, ki dandanes po bolnišnicah stanejo kmeti zadnji beli, ki si ga je prislužil. Govornik spominja se tudi agrarskih razmer na Ruskem in v severni Ameriki, da bi prepričal poslušalca o potrebi nove postave (§. 16. oziroma 17.) o dednem pravu na kmetih. Njegove besede glasé se tako le:

„Tukaj (pri južnih Slovanih) posedarje zemljišč ni osebna last, ampak rodbinska, vse je vseh. Spominja nas to na kristijanski komunizem v apostolske dobi. „Omnia habebant communia“ t. j. imeli so vse občno. (Dejanji) apóst. 2.44.) Več oženjenih parov živi skupno s svojimi otroci, stariši in sorodniki, gospodarje vsi vzajemno pod vodstvom izvoljenega starejšine ali „kučegospodarja“. Vzgladna takšna zadruga šteje po 15—20 oseb, poseda zemljišča 25—50 in 60 oral, poslopa za stanovanja in gospodarstvo, pahištvo, živino; 6—12 volov, 6—20 konj. 15—20 krav, 50—100 svinj, 50—100 ovac, perutnino, 150—300 vdrer vina. Vse to je vseh. Dednega prava še treba ni, ker nima nobeden pravice samovoljno z imetjem razpolagati. Sleherni pa ima pravico uživati in rabiti pridelke in dohodke od rodbinske lastnine. Vsak otrok dobiva svojo odgojo, sleherni bolnik svojo postrežbo, vsak stari človek svoje oskrbovanje v rodbini. Prevažna socialna vprašanja o oskrbovanju bolnikov, ubožev in starcev rešujejo se tukaj na zelo jednostavni in naradni način v rodbini samej.

Star granicar dejal je svojemu sinu, kateri je visoke šole obiskoval ter bil zavzet za razdelitev rodbinskega imetja med posamične sorodnike: „Služil sem tri cesarje, videl Italijo, Francijo in Nemčijo, pa mogam reči, da se ubogim, bolnim in starim ljudem povsodi slabše godi, kot pri nas v zadrugah“.

LISTEK.

Družba sv. Mohora

v goriškej nadškofiji l. 1888.

Spisal P. M.

IV.

DEKANJA DEVIN.

1. Devin, ki je minoli dve leti nazadoval, obrnil se je letos vsaj z 1 novim udom k napredku, ter ima 22 udov ali 3 in pol od sto. Ponavljamo lansko opazko: Ker je Devin za narodno našo stvar velevažna postojanka, naj na vse kriplje dela na to, da nastopi pot napredka — hitrejega kot letos.

2. Brestovica je zadnji dve leti kaj lepo napredovala, da je imela lani uže 31 udov; upanje, katero smo lani izrekli, ni se urosničilo, kajti Brestovica je letos zgubila nič manj ko 11 udov, tako da jih ima letos le kaka 2 in pol od sto. Nazaj, na prejšnjo pot!

3. Doberdob tudi ne more zdatno napredovati. K lanskim desetorici pridobil si je letos le enega uda, tako da je z ne 2 od sto skoro zadnji v dekaniji. Da v treh letih ni mogoče pridobiti več ko 2 ude, je skoro neverjetno. Hitreje naprej!

4. Opatje selo lepo napreduje; letos si je pridobilo zopet 14 udov; ima jih 55, ali blizu 4 od sto. Le tako naprej!

5. Kostanjevica nas je slušala. Pridobila si je 9 udov, tako da jih ima blizu 5 od sto, namreč 37. Le skopovitno po letošnji poti!

Zgodovinarji trdijo, da prav tem krepkim rodbinskim zadrugam imamo zahvaljevati se, da so jugoslovanski narodi turški jarem bistveno neoškodovani prestali. Tej čudoviti agrarni napravi preti sedaj uničenje, in v to svrto služi rimsko pravo in pa svobodno trganje zemljišč.

Nespamet — govorijo tudi o zlobnosti — Madjarov (Grof Lažanski: Zelo resnično!) je l. 1839. v ogerskem državnem zboru sklenila svobodno razkosavanje zemljišč. Vsled tega se je mnogo zadrug razdružilo v očitno škodo kmetekemu stanu na Hrvatskem in vsemu hrvatskemu narodu. Zatorej je ban Jelačić l. 1849. prepovedal nadaljnje rušenje zadrug. Toda hrvatski sabor je isto l. 1870 in 1873. zopet dovolil. Vsak zadrugar more iz zadruge izstopiti, in odmeriti morajo mu njegov delež. Kaj se zgodi? Ravno najbolj zanikarni zadrugarji zahtevajo razdruženje, delitev. Ti napravijo kmalu svoje deleže in se izgubijo v nemanjštvu. Pridni zadrugarji pa imajo sedaj premalo zemlje, ne morejo obstajati, se v dolgove zakopajo in naposled izginejo tudi s posestev. Imam zanimivo poročilo iz Varaždinske okolice. Ondi je več zadrug, katerim se godi dovolj dobro, Zraven živijo razdruženi zadrugarji na svojih zelo majhnih parcelah. Nimajo ne živine, ne orodja, Kedar hočejo svoje njivice izorati, gredo k sosednji zadrugi ter si ondi izposodijo uprežno živino in plug. Bada na Hrvatskem je velika na kmetih; menda stanje hrvatskih kmetovalcev najžalostnejše v celej Avstriji.

Bodi mi dovoljeno iz lista „Wiener Landwirthschaftliche Zeitung“ prečitati nekoliko vrstic: „Leta 1819. — torej pred blizu 70 leti — pisal je učeni Tobias Wilhelm v knjigi „Unterhaltungen über den Menschen“ o Hrvatih tole: „Lepi, vitki, ljudje prebivajo na blagoslovljenem Hrvatskem, berači in bolniki so tam redki, krasni so prebivalci, možje, ki marljivo iz dolin prst nosijo na skalovje, da je plodovito storé, ženske, katerih lepoto in skromnost nadkriljuje le njih čistost nraava.“ Tako je bilo l. 1819. Kako je pa sedaj?

Poročilo Zagrebške županije od oktobra 1888, pravi: „Dandanašnje prebivalstvo te županije ni v stanu davkov poplačati — z a r a d i u b o ž a n j a, na dolgu zaostale dač: samo v tej županiji naraščajo vsa-

6. Temnica se je komaj za 1 uda pomaknila naprej — in sicer po dvoletnem počitku. 23 udov ni več kot 5 $\frac{1}{2}$, od sto (lansko leto je bil tiskarski pogrešek 5 $\frac{1}{2}$, mesto 5 $\frac{1}{2}$.) — To je sicer za Kras precej, a provedé še ni. Vsaj nekoliko hitreje naprej, da pride v vrsto prvih duhovnjak v dekaniji!

7. Jamlje so bile prišlo lani do čez 7 od sto, bile so torej prvi kraj na Krasu. Škoda, da so od lanskih 19 udov zgubile enega.

8. Malhinje so si letos 10 udov pridobile; da to ni kaj posebnega, kaže okoliščina, da so Malhinje uže leta 1885. imele 26 udov — kolikor letos. Ako bi ostalo pri letošnjih 5 od sto, oziroma, da bi polagoma napredovale, bilo bi za Kras precej ugodno.

9. Nabrežina je letos pokazala, da ne zna samo počasi napredovati, ampak tudi hitro. To spriduže letošnjih 19 novih udov. 57 udov je Nabrežina čez 6 od sto. Še k letu tako, pa bo prva na Krasu.

10. Šem-Polaju smo lani očitali, da ne dela časti veliki večini v dekaniji, če tudi je bil storil lan velik korak naprej. Tudi letos si je zopet pridobil 3 ude. Ima jih 18, ali ne celó 3 od sto. Upamo, da ostane na potu napredka!

11. Gabrije redno napreduje. Pridobilvi letos 2 ude k lanskim 33 ima dobrih 5 od sto.

12. Zgonik je pa celó za Šem-Polajem ker ima komaj 1 od sto. Naprej le ne more, če tudi si je pridobil lani zgubljeni sina. 10 udov, kakor letos, imel je uže pred tremi leti. Da bi se vendar enkrat ožunačil ter odvrnil od sebe ime, da je vedno je zadnji!

Devinska dekanija ima dobrih 4 od sto; najboljšo so Jamije in Nabrežina; najslabke pa Zgonik in Doberdob.

ko leto za jeden milijon goldinarjev, trgovina propada, pridelki poljski nimajo cene, ljudstvo ne mara za noben napredek, v brezmernej toposti zameta vse vzajemno-zadružno postopanje in zboljševanje, še dobrej robi ne skrbi za stalnega kupca.“

Tako je sedaj na Hrvatskem. Ta očitna gospodarska beda pri hrvatskih kmetovalcih prisilila je naposled hrvatski sabor preklicati poprejanje ukrepe svoje ter baviti se z vprašanjem, kako bi možno bilo zadruge ohraniti. Vseh je še sedaj 47.853.

Dovoljujem si prečitati nekoliko vrstic iz govora, ki ga je v hrvatskem saboru te dni govoril poslanec dr. Ante Starčević: „Jaz sem rodil se v zadrugi ter se vzgojeval v nji 15 let. Mislim torej, da morem in sinem besedo izpregovoriti o zadrugah, kakoršne so pred 55 leti bile v Liki. Dokler je zadruga čista in nepokvarjena, mora ona smatrati se kot največja dobrota, v zadrugi ni beračev, ne abožev, od kakoršnih se Evropa zmerom boji prevratov. Vsak zadrugar ve, da ima nekje na svetu varnega zavetišča, kjer gotovo dobiva do smrti, če ar potrebuje. Pristavljam, da uravstvena spridenost pri nas narašča, čim dalje propadajo zadruge. Ker drugi narodi zadruge ne poznajo, štejejo na milijone uemanicé, ki sovražno nasprotujejo vsem sedanjim političnim in socialnim napravam. Meni je zadruga svetišče, katero treba vsekakor ohraniti.“

Hrvatski sabor je res sklenil ohraniti obstoječe zadruge. (Konec pride.)

Dopisi.

V Gorici, 10. januarja. — Slovenska narodna Čitalnica goriška imela je preteklo saboto ob 7. uri zvečer svoj redni občni zbor. Predsedoval je podpredsednik Jakob Čubular, ki se je spominjal v svojem lepem nagovoru umrlega predsednika Mateja Lazarja. Navzoči društveniki vetali so a sedežev v znamenje spoštovanja do svojega bivšega voditelja. Društveni tajnik g. Feigel braj je poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu, iz katerega je razvidno, da

V.

DEKANJA GORICA.

1. Gorica s Kostanjevico ima 271 udov, ali le enega več ko lani. Kaj je temu uzrok, da Gorica tako počasi napreduje? Uže večkrat poprej in tudi lani se je na tem mestu povdarjalo, „da v Gorici (mestu) je samo eden poverjenik premalo, ako tudi bi bil najboljši. Nikdo ne pozna vseh Slovencev v mestu. V Gorici, ako hočemo uspešno napredovati, naj bode poverjenik v stolni cerkvi, pri sv. Ignaciju na Travniku, na Placuti, kjer je sedanji, in konečno še pri sv. Roku. Budete videli, kako številó udov hitro poskoči. V naši, da naše besede ne bodo tudi letos „bob v stano“, ampak da zadenejo vendar enkrat ob čuječa ušna, pričakujemo lep uspeh v prihodnjem letu.“ Zastonj so bile lanske besede; morda ne bodo letos ponovljene.

2. St. Andrež je prejšnji dve leti počival na pol poti, letos pa si je pridobil 15 udov. Letošnji korak je res lep, skoro za tri leta. Ima pa 79 udov, t. j. blizu 6 od sto. Na zopet počivati!

3. Sv. Gora si je obdržala lanskih 5 udov.

4. Solkan si je zopet pridobil tri nove ude. Ima jih 6 od sto. Le tako naprej!

5. Čepovan le počasi napreduje pridobilvi je 2 nova ude. Le 3 od sto je za Čepovan malo.

6. Grgar napreduje lepše; 6 novincev je pripomoglo k dobrim 4 od sto. Le tako naprej!

7. Bate pa so tudi počasne; dva novincev nistak družomu pripomogla, kakor da sta od 2 $\frac{1}{2}$ od sto odstranila, kar je manjkalo. Bate so skoro zadnje v dekaniji. Le še Lokve so zače. Bate so je, da ostanejo Bate v prihodnje najzadnje.

8. Lokve so hotele uže letos zbrisati madež,

se je odbor vsestransko trudil, da bi priredil kolikor mogoče lepih veselice v zabavo društvenikom, kakor tudi v dobrodelne in patrijotične namene. Omenim naj veliko veselico za Hribarjev spomenik, ki je dala čistega dohodka 100 gl., in ono za otroške vrte z enakim denarnim vspehom. 1. decembra priredila se je slavnostna beseda v proslavo cesarjevega 40letnega vladanja, pomladi pa velika beseda v spomin petindvajsetletnega obstoja goriške Čitalnice. Poročilo v zvezi se je s pohvalo na znanje. Knjižničar je na kratkem povedal, kar zadeva društveno knjižnico za preteklo leto. Pevovodja I. Mercina poročal je o društvenih muzikalijah ter povedal, da je Čitalnica prav bogato z njimi preskrbljena in da so lepo urejene. Podpredsednik nasvetuje, naj bi se g. pevovodji izrekla zahvala za njegov požrtvovalni trud pri nabiranju muzikalij in pri vezbanju pevcev. Zbor priteži nasvetu ter vsatane v znamenje zahvale.

Denarničar F. Seidl prebral je letni račun, kakor ga je bil odbor potrdil, ter pojasnil posamezne stavke v dohodkih in stroških. Dasi je imelo društvo izredne stroške za svojo petindvajsetletnico, pokazal se je primankljaj konec leta le majhen. Zbor potrdi brez ugovora predloženi letni račun. Kot pregledovalci računov izvolili so se gg. Rudež, Eržen, Pirjevec. V proračun za tekoče leto sprejela se je majhna vsota kot vstopnina k takim veselicom, katere priredi društvo nad navadno in uad določeno število, ter druga vsota kot prostovoljna nadplača k mesečninam, da se pokrijejo vsi preudarjeni stroški. Zbor je temu pritril ter naročil odboru, naj se obrne do društvenikov, da bi kakor predlaskim k redni mesečnini še kaj doplačevali, n. pr. 20 kr. Med stroške sprejela se je v preudarek ona vsota, katero bo treba plačati z a leto 1888. Predlog g. Pirjevca, naj bi se sprejela višja vsota, namreč tista, katero bo treba plačati med letom, če tudi za naslednje leto, se ni sprejel. S tem so bila končana odberova poročila.

Sladila je točka dnevnega reda: Morebitni nasveti. Za besedo poprosi E. Klavžar, ki pojasni, kako velike ustanove v korist naravnemu šolstvu je preteklo leto postavil veletržec na Reki Josip Gorup, ter stavi predlog, naj se ta blagi dobrotnik našega naroda imenuje častnim članom. Z vsklikom sprejel se je ta nasvet, kakor tudi drugi, da naj se novemu častnemu članu udu brzojavno naznani izvolitev. Zopet poprimo za besedo E. Klavžar ter nasvetuje, naj se naloži bodočemu odboru, da bo pretresal, ali bi ne kazalo oddati tisti del društvene knjižnice, ki je čitalničarjem manj potreben, podpornemu društvu v namen in s pogojem da se ustanovi primerna ljudska knjižnica. Nasvet se je odobril in društveni odbor bo poročal o svojem pretresovanju v tej zadevi prihodnjemu običnemu zboru.

Ko je bil tako rešen ves drugi dnevni red, pride zbor k volitvi novega odbora. Ker je podpredsednik izjavil, da ne more sprejeti predsedništva, nagovarjali so se pri običnem zboru in prej drugi mnogoletni čitalničarji, da bi prevzeli to častno mesto, a zastoj Obični zbor je potem soglasno izvolil predsednika Vekoslava Spinčiča, ki je predsedništvo prevzel z ozirom na to, da bi ne bilo častno, ako bi društvo ostalo brez predsednika, a izrekel je nado, da v teku enega leta se vrne ožjim domačinom toliko ponosa in narodnega ognja, da si bodo hoteli

da so najzadnje; a ni se jim posrečilo. Od petorice lani zgubljenih ovcie ulovile so četvorico; 9 udov ni več ko poldrugi od sto. No, zdaj leto, ako Bog da, bodemo drugače govorili.

9. Ravnica šteje 81 udov, ali 22 več ko lani, ali skoro 10 od sto! No, tako zna malo kdo! Živela!

10. Kronberg je tudi pokazal, da zna napredovati. Poleg lani zgubljene četvorice pridobil si je še desetorico. Ima pa vendar le dobrih 3 $\frac{1}{2}$ od sto.

Po sedanjih potih dalje, pride Kronberg v kratkem med naprednejše duhovnje.

11. Pevma hodi letos rakovo pot. Nič manj ko 13 udov zgubiti, ni šala; letos jih ima le 37, ali le 3 $\frac{1}{2}$ od sto. Pevmi to ni v ponos. Nazaj na lansko pot!

12. St. Maver si je pridobil 2 nova uda, da jih ima skoro 7 od sto. Na tak način bo kmalu na vrhunci, na kojem se uže raduje dvoje duhovnij goriške dekanije.

13. Podsaobotin je skoro na vrhunci, imajoč 30 udov, ali 4 več ko lani, da mu ne manjka dosti več do 10 od sto. Pravi!

14. Gorenja Tribuša je zgubila 4 ude, kar ni prav. Menda se je prevzela lanske hvale. Ima pa vendar še 7 od sto. Nazaj! pa ne kakor letos, pač pa na lansko pot.

15. Trnovo je uže lani bilo zgubilo 4 ude. Kakor da bi to še ne bilo preveč, je letos še 9 poslalo za lanskimi. Ako pojde tako rakovo pot, pride kmalu — na nič. Trnovo ima pri vsem tem še 4 od sto.

Goriška dekanija ima brez mesta skoro 6 od sto. Za sv. Goro so na vrhunci Ravnica in Podsaobotin; nejslaba se pa so Lokve in Bate.

predsedovati društvu vsaj naprej. V odbor so bili potem voljeni: Jakob Čebular, podpredsednik; Anton Eržen, denarničar; Andrej Kragelj, tajnik in knjižničar; Ivan Mercina, pevovodja; Ernest Klavžar, voditelj dramatičnih predstav; Josip Feigel, gospodarnik; Franc Sivec in Anton Santelj, odbornika; Franjo Ferfila in Anton Rudež, namestnika. Ko so bile volitve objavljene in od navzočih sprejete, sklenil se je obični zbor ob 9. uri zvečer.

Novi odbor imel je uže sejo, v kateri se je sestavil in določil posameznim odbornikom opravila, kakor zgora povedano, ter določil besede in plese za letošnjo zim. Letošnji pust bo imelo društvo štir plese in sicer: 19. januarja, 2. in 16. februarja ter 3. marca. V postu prirejajo se pa primorne besede s petjem in dramatičnimi igrami. Vse kaže, da novi odbor bo krepko deloval. Želimo mu in nadejamo se najlepšega vspeha na vsako stran.

Iz Solkana, 6. januarja. — Naša čitalnica imela je prešlo nedeljo svoj dvaindvajseti redni obični zbor, katerega se je udeležilo zadostno število društvenikov. Predsednik g. Tomaž Jug pozdravil je navzoče društvenike in na to odšal besedo društvenemu tajniku, da poroča o odborovem delovanju prešlega leta. Tajnik Vuga prečital je poročilo, ki je bilo o dobroto. Denarničar J. Makuc poročal je o društvenem denarnem stanju; in sicer je bilo v prešlem letu 187 gl. 18 kr. dohodkov in 180 gl. 30 kr. stroškov ter je ostalo gotovine 6 gl. 88 kr. Zbor je izrekel denarničarju toplo zahvalo za njegovo vestno delovanje. Za pregledovalce računov so bili izvoljeni: Makuc Anton, Klemenčič Franc in Kancler Janez. Na to je sledila volitev predsednika in novega odbora. Za predsednika bil je zopet enoglasno izvoljen g. Tomaž Jug, v odbor pa sledeči gospodje: Abramič Janez, Boškio Anton, Gomišč k Anton, Komel Jožef, Makuc Janez, Mozetič Alojzij, Vuga Jožef in Vuga Jušt. Za namestnike: Makuc Anton in Kancler Janez.

Pri zaključbi običnega zbora spominjal se je predsednik 40 letnega vladanja in je zaključil zborovanje s trikratnim živjo! na presvitlega cesarja.

Rodoljub.

Iz Dornberga, dne 8. januarja 1889. — (Volitev v občinsko starešinstvo.) Dasi je bilo na povelje sl. županstva Dornberškega po popoldanski službi božji pred cerkvijo občinstvu naznanjeno in po mojem prizadevanju tudi zabičano, da se bo vsa volitev občinskih zastopnikov dne 13. in 14. decembra 1888, vdeležil se je le malokdo tega važnega opravila; morebiti zato, ker na dan, ko je volila tretja volilna skupčina, je bil trg v Gorici, ali pa ker se večina ljudstva malo ali nič ne briga za svojo lastno korist. Ne gledajoč na blagor celo občine, mislil si je marsikdo iz malomarnosti, naj volijo, kakor hečejo; brez mene že opravijo; kaj bo meni to koristilo; bolje je, da grom kopat ali pa iz hrama v hram popivat nego volit. In tako se je tudi zgodilo, kajti že prvi dan prišel je na vsakih 10 volilcev le eden oddat svoj glas. Vsi drugi znajo se le za kotom pritoževati čez naše slabe poti, čez občinske naklade, da niso možje za nič itd., ne misleč na to, da so si tega sami krivi zato, ker jim je volitev zadnja briga.

Volitev v tretjem razredu vršila se je prvi dan še precej pravilno; kako pa drugi dan, ne vem; bolje bo vedel to tisti, ki je vložil protest. Največa napaka zdi se mi ta, da dva agitatorja sta tako rekoč službo imela, da sta volilce na svojo stran vabila in šuntala ter volilne listke pisarila. Nasproti temu moinu, naj bi se ta razvada iz Dornberga enkrat za vselej odpravila in naj bi vsak volivec po §. 22. volivnega reda oddal svoj glas tako, kakor po svoji najbolji vednosti spozna, da bo za občinski blagor najkoristnejše; gotovo bi se potem ne slišalo tliko pritožb od vsah strani in protestiranja bi bilo konec.

V starešinstvo izvoljeni so bili večidel stari možje, kateri opravljajo to službo po 10 do 15 in celo do 20 let, in sedem novih zastopnikov, med temi nahajajo se vendar štirje, ki so hodili v šolo in ki so svoje dni pogledali v svet; — ki so sicer pohlevni, pa vendar o pravem času tudi zgovorni in ki vejo na pravem mestu tudi kako trdo povedati; — ki niso častilakomni in ki ne bodo preveč ušes nategovali, kakšen veter vleče iz višjih krajev (od Grintovca), da bi svoj plašč hitro za njim zasukali. Skrajni čas je, da bomo vendar enkrat v občini imeli takovih mož, od katerih se sme upati, da bodo v prvi vrsti gledali na sledeče dolžnosti in sicer:

a. Na točno in pravilno rešitev vlog, prošenj itd. vsah vrst in na to, da se v sejah dobro v pretres vzame razlika med prošnjo in priporočilom, kajti take pomote provzročujejo mnogo neprijetnih zadržkov in veliko škodo. Tako je moral J. B. vsled nezadostnega razuma in različne bistrinosti starešin začasno odstopiti od svojih dobrih namenov, ki si jih je mnogo let nabiral za blagor cele občine Dornberške. Tri cele mesece pred sejo in eden mesec po seji se je hranila vloga o važnem opravilu; in ne da bi bil kedo o tem kaj sporočil ali saj vlogo se spravevali vred podpisano ali zavrženo nazaj odposlati.

Ne, tudi tega ne, ampak J. B. moral je je sam osebno iskati od Poncija do Pilata, dokler je ni razcefrane nazaj dobil. Vpraša se torej, ali je bil ta prvi red v obč. pisarnici?!

b. Na krčme ali oštarije. Te hiše so marsikomu v pohujšanje in nesrečo. Marsikdo je po krčmi prišel ob vse svoje in občini na žlico. Zatoraj naj se pazi, da se te hiše zapirajo ob postavnjej uri, da se ondi dobrovoljnim ljudem (pijancem) ne daje potuhe in zavetja.

c. Na naše slabe poti, ki so tako zanemarjene, da si človek, posebuo po zimi, ne upa iz hiše. To je stara razvada naših kmetov, da za poti malo ali nič ne marajo. Rajši pobijajo sebe, živino in orodje, kakor da bi kako malenkost poravnali. Vsaak, kdor se v vas pripelje ali pride, vidi poti; zato tudi občina služe dobro ali slabo daleč okolo.

d. Na čistost in javne prostore v občini. Sreče človeku v praih igra, ko vidi, da je po vasi in pred hišami vse čisto in čedno. Človeku se pa mlo stori pri sroci, ako vidi, da je povod le smetje, luža in blato. To ni le sramota, to je tudi velika nesreča za občino, kajti marsiktera huda bolezen lahko najde pot v take vasi.

e. Na nove stavbe v občini. Žalostno je videti hišo ob skladovni cesti nasproti šole, ki je kakor od vetra skupaj znešena in nevarna za stanovanje. Smešen je zunanji pogled hiše I. V. zato, ker jo je obrnil namesto vstrie skladovne ceste proti severju. Že pred leti bilo je to osmešeno v šalivem pokojnem listu „Jurij s pušo“, da so se hiše vrtele, in hvale vredno je, da so začeli nekteri kmetje svoje hiše bolj pametno staviti. Vidijo se že večja okna, višje hiše, ne vse v tesnosti in na kupu; gnojnice ne več pred durmi. Prav je, da bi na take reči občinski predstojniki bolj gledali; tako bi postale vasi bolj ukusne in prijazne, bolj zračne in čedne, pa tudi bolj zdrave in vesle.

Z veselo nado, da moje prigovarjanje ne bo glas upijočega v puščavi, ampak da najde krepak odmev med novimi starešinami, kličem Vam in predstojniku: Lotimo se dela neutrudljivo v novi dobi; ne več po starem kopitu, da dospemo do boljše prihodnosti in nižjih obč. naklad. V to pomozi Bog, katerega se slovovski trpin spominja pri vsakem delu, dobro vedoč, da nimamo družega škita nego dober razum in trdo dlan.

Dobroželjen Dornberžan.

Z dežele, dne 5. januarja. — (Počasi po kamenju!) Po aradnjih šolah „predavajo“ učeni gospodje — strokovnjaki; vsak hvali svoj predmet na vse protoge, v katerem naj bi bil dijak izvrstan; in ča kedo nima slučajno niti veselja niti zm.žnosti uprav za tisti preklicano — imenitni „njegov predmet“, potem se mu globoko učeni mož s katodra idga (tako se je godilo vsaj o mojih časih) in se igra z njim kakor maček z —! In vendar ne more biti vsak vsestranski talent, in lahko postane mož na svojem mestu navzlic temu, da ni gorel za „tisti predmet.“ — Ob letnem obratu hvalijo se razni časniki in pripravljajo se, kar se da. Vsaak je nekdo jako potreben, in tistih par grošev — to se pač lahko ugreši zunj, kakor vé-on povoda ti. — J ed n a k e g l a v e — zdi se mi — je tudi g. P. M., ki poroča v „Sočinem“ listku o družbi sv. Mohora in o njenih ulih.

To mu rad verujem, da g. piše iz najboljšega nagiba. S tem pa ni še rečeno, da bi se morali uprav odobravati tisti njegovi ocvirki: „ni častno! — premalo — rakovo pot, — jako malo!“ Ali je n. pr. g. referent uže šel kedaj „skozi Bolško?“ Koliko dni je proučeval ondašnje razmere ali pa odnašaje? Ali je imel mari Potemkina se sabo, ki mu je slikal zelenice v pustini? Ali so mu znane vratice: „Naj gledal dokle bi rajski lepó, če lačen si, se ne zaljubiš v njo?“ Ali vé, da mnogo jednic napravi množino? Vso čast družbi sv. Mohora; pa ali naj mari družinski gospodar opusti važnejše dolžnosti zato, da se bo leščalo njegovo ime v koledarji? Ali naj bo duhoven — nabiralec berič — tirjalec? Kako se bo vjemalo to z drugimi govori, ko povdarja to, kar mora prvo biti? Zadolženi smo do grla, beriča imamo vsak teden na vratu, lačni smo trikrat in pol na teden — kupimo si vsaj zlate peac, da si bomo mazali šestito brado! Ne pretiravajte — počasi po kamenji!

O—ni.

Politični razgled.

Odsek v gosposki zbornici, kateremu je bil izroččen v pretres načrt nove vojaške postave, katero je uže sprejela zbornica poslancev, izrekel se je za oni načrt brez vsaktere premembe, ob enem je zavrgel vse one resolucije poslanske zbornice, s katerimi so se zahtevale nekatere olajšave v izvršitvi nove postave vsaj v prvih prehodnih časih. Vlada dobi torej tako postavo, kakeršno je predložila, brez premembe

in brez nikakega naročila, tako da bo le od nje odvisno, koliko bo hotela biti pri izvrševanju stroga ali mehka. Lepo zaupanje, pa tudi velika moč, ki se izroči vladi. Bog daj, da bi bilo državi in narodom v korist!

Govori se o premembah v visokih vladinih krogih, ki bi se imele s časom vršiti, a gotovosti do zdaj ni še o tem. Tako bi moral general Welsersheimb zapustiti stol ministra za deželno brambo, ker se je v odseku za vojaško postavo premalo odločno izrazil za „državni“ jezik ali ker pri dotični obravnavi v državnem zboru ni bil dovolj prijazen proti levici, in bi dobil kot naslednika generala Krausa, sedanjega cesarskega namestnika v Pragi. V Prago bi došel vojvoda Würtemberški, ki zapoveduje zdaj vojski v Galiciji; a njegovo mesto bi prevzel odstopivši minister. Tako govoriče.

Naš prijatelj in presrčni zaveznik knez Bismark se stara, in zdi se, da pred svojo smrtjo doživi še marsikatero grenko prevaro v zahvalo za brezprimerno oholost, s katero je Evropo strahoval. Radi svojih zmag in mnogih pridobitev bil je siljen, da je ves nemški narod oborožil od nog do glave, tako da Nemeč se dandanes komaj giblje in da uže hira na lastni moči in železni debelosti. Vsled tega oborožile so se vse druge evropske države, da jih sedanjji mir toliko stane, kolikor nekdanj dolgotrajna vojska. To dela narode nezadovoljne in nevolja proti železnemu kancelarju vidno raste. Vrh tega je knez vsled starosti občutljiv in oduren. Profesorja Geffckena dejal je z dovoljenjem mladega cesarja Viljelma v obtožni stan, ker je bil objavil stvari, ki Bismarku niso bile po volji. Državno sodišče je pa ustavilo preiskavo proti Geffckenu, ker ni našlo postavnega razloga, da bi dalje postopalo proti njemu, in to se razlaga kot huda zasužnica Bismarku. Še ni bila ta zadeva dobro končana, obdolžili so knežji „Sauhirten“ (plačani pisarji), da angleški poslanec v Petrogradu R. Morier bi bil leta 1870, ko je zastopal svojo kraljico v Darmstadtu, naznanil francoskemu generalu Bazaine-u kako se premika naša vojska ter tako pomogel, da so se Francozi Nemcem bolje ustavljali. Morier dokazuje to dolžitev kot krivično ter je zahteval, naj nemški listi to preključijo, ali Bismarkov sin Herbert, ki pomaga očetu v zunanji politiki, odgovoril je na to jako trdo in ni izpolnil zahteve. Vsled tega velika razkačenost angleških in ruskih časnikov in politikov proti Bismarku. Kako se stvar konča, se ne ve. Opomniti je treba, da toliko Geffcken, kolikor Morier sta bila prijatelja in zaupni osebi ranjkega cesarja Friderika.

V Italiji zažigajo bombe za kratek čas. V Livornu zažgali so jih vže dvakrat pred policijskim pcslopjem, ki je jako poškodovano. Tudi na Španskem začeli so posnemati svoje italske brate ter so na kraljevih stopnicah v Madridu vrgli bombo, ki je razbila nekaj oken. Otročarije kakor drugod.

Domače in razne vesti.

Velika nesreča zgodila se je preteklo nedeljo na železnici blizu Rubij, kjer se steka Vipava v Sočo. Tovorni vlak s 40 vozovi pridrdra iz Gorice z veliko močjo; a ker šine niso bile prav postavljene, zavozil stroj v stran ter obtiči ob mogočni kameniti steni na levi. Dvanajst praznih vozov, ki so bili prvi za strojem in za vozom z ogljem, prekopicnili so se na vse strani, strli se in pomešali, da se vsakdo čudi, kdor to vidi. Vozovi z blagom ostali so nepoškodovani in so jih odpeljali v Gorico. Priklicali so delavce iz Trsta in iz Maribora, izurjene kovače, da so stroj in razbite vozove popolnoma sneli in razdeli ter tako napravili pot, ki je bila 4 doji popolnoma zaprta. Med tem časom ni moglo blagoviz Gorice v Trst, potniki so pa morali izstopati in po stranski poti nekoliko peš iti, da so prišli do družega vlaka, ki jih je vsakrat čakal na drugi strani. Zdaj je zopet pot odprta, in volika ereča, da se ni poškodoval noben sprevodnik, katerih je bilo skupaj sedem pri ponesrečenem vlakcu.

Drobne novice. Napovedana sta visoka gosta za jutrnji dan. Milostljiva in prečastna gospoda škofa tržaško-koprskega in poreško-puljskega dr. Janež Glava

na in dr. Ivan Flapp prideta na pogovor in v goste k vzvišenemu gospodu knezu in nadškofu goriškemu dr. Alojziju Zornu, da mu bota čestitala k raznim slavnostim, katera bo obhajal te dni, ter da preživita v bližini prijatelja in sotrudnika v vinogradu Gospodovem svečane dneve. Prevzvišeni gospod knez in nadškof se je namreč rodil 13. januarja 1834, v mašnika je bil posvečen 13. januarja 1857, v škofa pa 14. januarja 1883. Tudi milostljivi gospod škof poreški bil je v škofa posvečen meseca januarja. in sicer 4. januarja 1885. Tako se vrstijo v kratkih dneh mnoge obletnice, h katerim tudi „Soča“ spoštljivo čestita. — Preč. g. Martin Pervanje, upravitelj kuracije na Idriji pri Bači, bil je investiran dne 8. t. m. kot stalni kurat te duhovnije. — Oni gimnazijalec Mozetič-Mosettig, o čegar postavni-nepostavni pisavi imena smo zadnjič poročali, ni osmošolec, dasi je že precrj let na gimnaziji, kar s tem popravljamo, da ne bo med čitatelji kake pomote. — Č. g., katerega smo zadnjič imenovali kot do zdaj odločenega prihodnjega kateheta na c. k. deški vadioci po krogih, katerim najlepše pristojna predpasnik, smatral je po došlih nam poročilih one besede kot take, ki bi njemu pripisovale kako poganjanje v dosogo tiste odločbe. V pomirjenje onemu gospodu bodi povečano, da naše besede pač niso rekly tega, ter da našemu listu je bilo sporočeno samo to, kar je prinesel, in da ni dobil nikakih poročil, ki bi trdila, da bi se bil omenjeni č. g. sam potegoval za to odločitev ali da bi se bili drugi potegovali na njegovo inicijativo. Upamo, da zdaj govorimo dovolj jasno in da naše besede razpršijo vsaktero dvomnost. — Stvar sama na sebi mora biti umljiva vsakteremu človeku, ki pozna današnje goriško-tržaške politične razmere in osebe; in res je, da politika vlada in odločuje povsod, tudi tam, kjer je je najmanj treba. Političen pa postane človek ne samo po mišljenju in dejanju, ampak tudi po rojstvu, govoru, zunanjih okoliščinah, tedaj celo nevede in nehoté.

Odbor „Slov. bralnoga in podpornega društva v Gorici“ imel je prvo letošnjo sejo, v kateri je društvena opravila tako razdelil, da je Julij pl. Kleinmayer podpredsednik, Franc Sivec tajnik, Ivan Pirjavec blagajnik, Janez Berbuč knjigovodja, Jušt Vuga gospodarnik, Jarnej Kopčič (namestnik) kužničiar, Ernest Klavžar načelnik veselicenemu odseku. V isti seji določila se je veselica, ki se priredi s pomočjo čitalničnih pevcev in diletantov najbrže 27. t. m. Odbor bi rad proizvedel imena tistih društvenikov, ki bi se hoteli učiti petja ali ki bi hoteli sodelovati pri društvenih veselicah kot igralci. Društvo je naročilo vse lanske in še par novih časopisov. Zanimuje občinstva za podporno društvo kaže se tudi v tem, da se velno oglašajo novi podporni in bralni udje. Le pogumno in prevratno naprej.

Radodarni doneski. Otroškemu vrtu in deklški šoli v Gorici so darovali: Gašpar Likar v Gorici 93 kr.; Ivan Dugulin v Ajdovščini 3 gl.; Simon Gaberšek v Št. Andreži 2 gl.; goriška čitalnica kot del čistega dohodka pri besedi 16. decembra pret. l. tri svoje delnice, katere so podarili gg. Dekleva, Hausner, Imelak; T. Č. G. polovico čitalnične delnice št. 45 z obrestimi vred; Štefan Mozetič v Gorjanskem 2 gl. — Študentovski kuhinji so podarili: Ivan Dugulin v Ajdovščini 2 gl.; T. Č. G. tri desetinke čitalnične delnice št. 45; Št. Mozetič v Gorjanskem 2 gl. — Otroškemu vrtu v Pevmi: dr. Ant. Primožič 5 gl.; goriška čitalnica od čistega dohodka besede 16. dec. 50 gl.; T. Č. G. eno petino čitalnične št. 45. — Otroškemu vrtu v Podgori goriška čitalnica od čistega dohodka omenjene veselice 20 gl. — Vzdrževalci naštetih zavodov izrekajo darovateljem najprestižnejšo hvalo za blage darove.

Zvonilo se je v Gorici od nekdanj, kadar je nastal požar, da je ljudstvo skupaj hitelo in pomagalo gasiti. Od zdaj naprej ne bo več tako. Slavni mestni magistrat je naročil tukajšnjim cerkvenim predstojništvom, naj skrbijo, da se ne bo zvonilo več radi ognja, razen ako bi gorelo v dotični cerkvi. Povod temu ukazu je dal ogenj, ki je bil nastal 4. t. m. v hiši šte. 23 v ulici Asc. li (Miha Parlani), ki je bil le majhen in ki se je hitro ugasil, a radi katerega so bili posebno židji jako vznemirjeni, ko so zaslišali proti osmi zvečer biti plat zvona. Mestni magistrat omenja, da občinski gasilci so vsako noč na straži (Passaggio Edling) radi ognja in da tudi vojaki na gradu čuvajo v tem oziru, da toroj zadostuje na to obraniti se, ako bi kje ogenj nastal.

Vabilo k občnemu zboru „Katoliškega političnega bralnega društva v Podgori“, ki bo dne 13. t. m. ob 4 urah popoldne v društveni dvorani v hiši šte. 218 z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo odborovo. 2. Volitev novega odbora. 3. Morebitni predlogi. V Podgori, dne 9. januarja 1889. Kocjančič.

Čitalnica v Kojškem pri Gorici bo imela ua dan 13. januarja občni zbor. Dnevni red: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo in kužničiarjevo, 3. Poročilo denarničarjevo o računih p-te

klega leta in o predaraku za tekoče leto. 4. Morebitni predlogi. 5. Volitev novega odbora. Začetek zborovanja ob 3 $\frac{1}{2}$ uri popoldne. Dosedanji odbor.

Bolška podružnica društva sv. Cirila in Metoda boše imela v četrtek 17. januarja 1889. ob 4. uri popoldne svoj redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. K temu zboru vse p. n. ude najuljudneje vabi Odbor.

Likarjeva prodajalnica pisarskih reči v Semeniških ulicah h. št. 10 dobro napreduje. Obiskovana je še dalje bolj; sosebno šolska mladina hodi ven in noter, kakor čebele v panj. Zanimajo se za te prodajalnice naši narodnjaki in naši nasprotniki, pa tudi goriška šuntana družal. — Nekega dne preteklega popoldne prišli so bili trije tukajšnji dijaki v prodajalnico in so zahtevali, da jim je L. kazal in iskal razen pisemski papir v škatalah; med tem so trosili neki hud smrad med papir, potem pa so pobegnili, ko je bil L. to zapazil. V jesenski noči, ko so bili vrgli na Placuti sv. Janeza pod most, nacedili so bili v L. prodajalnico pri vratih toliko tekočine, da je pritekla na nasprotni strani pod police in je še zjutra stala široko po podu. Pretekli ponedeljek po noči so pa zamazali vrata in zid okoli table s „šmirom.“ To so res junaški in slavni čini omikancev.

Nova knjiga. Velečeni naš rojak, č. g. D. r. Mihael Napotnik, c. kr. žvorni kapelan, kn. šk. konzistorijalni svetovalec Lavantski, ravnatelj c. k. zavodu za višjo vzgojo duhovnikov pri sv. Avguštinu na Dunaji, spisal je lepo knjigo pod naslovom: **Sveti Viktorin, škof Ptujski, cerkveni pisatelj in mučenec.** Njegovo življenje in delovanje na póllogi najstarejših virov in po najnovjših pripomočkih. Ker po tej knjigi povprašuje mnogo rojakov duhovnikov in posvetnjakov, kje da se dobi in po kateri ceni, naznanjamo, da se ta knjiga dobiva edino le pri pisatelju in založniku, č. g. D. r. Miha. Napotniku na Dunaji (I. Augustinerstrasse 7) po 1 gld. 50 kr. Vsebina tej velezaniljivi knjigi je naslednja. Prvi del. Raznih pisateljev poročila o sv. Viktorinu. Poročila slovenskih pisateljev: K r e m p l a, D. r. M u r š c a in S l o m á k a, Macuna, Felkonje, D. r. Križavica in Lapejmeta. — Poročila pisateljev posebje o Štajarji govorečih. Opomnje starega schematicma in Akvilina J. Cezarja, poročila Julija Cezarja, Simona Povodnja, Wincklerja, Kleina, Ruispa, Hofhchterja, Pečka in Popeviča. — Poročila tujih pisateljev. Zedlerja, Joecherja, Goldwitzerja, Busseja, Butlerja, Permanedra, Reuscha, Magona, Müllerja, Stadlerja, Gamsa, Klymayerna, Huberja, Kronesa, Möhlerja, Gessierja, Nuschla, Alzoga, Brücka in Kopalika. — Poročila najstarejših pisateljev: Sv. Optata, sv. Hieronima, Kasiodora, pisatelja „Dodatka“, Bede, Honorija, Tritemija, Siksta Senenskega, Baronija, Belarina, Labbeja, Janeza Lavnoja razprava o sv. Viktorinu. Dupin, Tillemont, Kavej, Natalis Aleksander, Farlatti, Tirin, Berti, Galandij, F. Sakarij, Migne. Poročila rimskega marturologija, Uzuvarda, Vandelberta Alona, Baronija in Turinija. Drugi del. Življenjepisi sv. Viktorina. Življenje sv. Viktorina. Mučenišvo sv. Viktorina. Sv. Viktorin, cerkveni pisatelj. Resnični spisi sv. Viktorina. Sv. Viktorina sholje k Janezovi apokalipsi. Sv. Viktorina komentar za apokalipso Janezovo. Dokazi za avtencijo komentarja. Sv. Viktorina dvomljivi spisi. Sv. Viktorina neresnični spisi. Sv. Viktorin, kilijast. Sv. Viktorin, branitelj sv. cerkve zoper krivoverce. Rimski cesarji za Viktorinove dobe. Sv. Viktorina istodobni papeži in cerkveni pisatelji. Sv. Viktorina veljava s pogledom na sv. pismo. Nastavek o Viktorinu, kot veččaku sv. pisma. Sv. Viktorina bogoslovni nauki. Češčenje sv. Viktorina. Njegovi sv. ostanki. Najnovejši življenjepisec sv. Viktorina. Rokopis in izdave slovstvenih del Viktorinovih. Stranji ima ta knjiga 278. Nemški veččak sodil je o tej knjigi „Das Werk ist so gründlich, dass es nur schade ist, dass dasselbe nicht in deutscher Sprache geschrieben wurde.“ C. kr. dunajska akademja znanosti namerava oskrbeti kritično izdajo spisov sijajnega učenjaka Viktorina Ptujškega. L. 1903 slovila se boše njegova 15. stoletnica. — kl.

NAZNANJAM,

da smodnika ne prodajam več pri Novem mostu, ampak na starem Senskem trgu ali pa v ulici Giardino št. 12.

V GORICI, 10. januarja 1889.

BOLKO.

Oznanilo.

Uljudno podpisana naznanja slavnemu občinstvu, da je po smrti svojega soproga gospoda Franca Kramerschitza prevzele v svoje oskrbovanje gostilno „Kogerski kroni“ v Gorici, ter se priporoča slavnemu občinstvu, zahvaljujoč se za dosedanje zaupanje in obiskovanje, da bi tudi dalje mnogoštevilno zahajalo v to gostilno, katero bo podpisana preskrbovala vedno z najboljšo pijačo in hrano ter s točno postrežbo po najnižjih cenah.

V Gorici, 22. decembra 1888.

Ana vdova Kramerschitz.

PO LETI!

PO ZIMI!

vedno se obnese Gaertnerjevo tekoče francosko hitro in svetlo voščilo, s katerim se dobi, ne da bi trebalo

krtačiti, v 1 minuti ko svetlo obvala, kateroga svetloba se tudi v moči ne zgubi in ne obledi,

ki dela obutev nepremično in drži več dni. Vsemu blagu z usnja daje svetlobo, podobno liku, in je naredi kot novo. „Edini“ od c. k. poskuševališča za usnjato obrt preiskovani in usnja neškodljivi izdelki, uveden v c. k. vojski, in odobren uže 6 let. Pošilja se: 2 steklenici 1 gl. 30 kr.; 6 steklenic 3 gl.; — 2 steklenici 4 gl. 80 kr. prosto poštine.

Važno za c. k. vojsko in p. n. konjarje

je Gaertnerjevo patentirano svetlo voščilo (Fettglanzschwärze), nepresegljivo voščilo za konjsko opravo in za jermenje pri orožju. Mast, črnilo in srednje svetlo v enem. Podaje vsem stvaram z usnja močno črno bojo in podvoji njih vztrajnost, ker obstoji samo iz razne masti, ne poblede v nikakem vremenu in je treba reš le omiti, ko se umaže. Ceno, ker ž njim se lahko varči; zato priporočeno pri izdelovanju vsem čovljarijem in jermenarjem. Neobhodno potrebno večjim voznikom, graščinam, tramvajem itd. za konjsko opravo; izvrstno za gozdarje, oskrbnike, železniške uradnike, hribolazce itd., ker čevlji ž njim povšečni nikakor ne pustijo vode skozi, ne pobledejo in vztrajajo v vsakem vremenu. Stane 1 kilo 1 gl. 50 kr. Če naročiš 4 kile, dobiš poštine prosto. Za razprodajalca tudi v zabojuh in lesenih škafah in takih iz kositra.

Opomin. Obe reči ste le tedaj pravi, če stoji na zavitihi moja trdka. Zaloga pri vseh boljših kupcih in trgovcih z usnjom in z obvalom, v Gorici pri Emiliju Gentile, gosposke ulice. Razpošilja vsak dan kemična tovarna Ribard Gaertner, prot. trdka in c. k. zalagatelj vojske, na Dunaji; pisarnica in zaloga: I. Giselstrasse 4. Navod o rabi in dopisi v vseh čezelnih jezikih

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštine prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se vljudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

menstranc, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu bodisi da se mi je predložil načrt

Stare reči popravim, ter jih v ognji pozlatim in posrebrim. Če gg. naročniki naj mi blagovolé postlati iste nefrankovane.

Teodor Slabanja,
srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

Pošilja naročeno blago dobro spravljeno in poštine prosto!

BOŽIČNO DARILO.

Narodna Knjižnica. I. zvezek.

POBRATIMI

Roman Spisal dr. J. Vošnjak. Eleganten vezan 1 gl. 20 kr. Dobiya se v Ljubljani v „Narponi tiskarni“, v Gorici pri kajgotičkih.

Kdor se hoče oblačiti dobro, lično in ceno, obrne naj se na glasovito trdiko:

Ignacij Steiner

v Gorici,

Gosposke ulice št. 5,

kjer se nahaja vedno velika zaloga možkih, deških in otroških oblek, ženskih in dekljskih jop, nepremočnih plaščev, agrinjalk, triko, stanov in spodnjih kril.

Bogata izbira domačih in tujih rob; poleg najboljših delavne moči, da more trdka vsakterega, kolikor mogoče, zadovoljiti. Posnetek iz cenika:

zimске hlače od	3 gl. naprej,
zimska obleka od	10 gl. "
povrhna sukna od	10 gl. "
deška obleka od	7 gl. "
otročka " " "	3 gl. 50 kr.

Vedno na razpolago angleške in francoske posebne mode za gospode in gospe.

MARIJACELJSKE KAPLJICE

so izvrstno zdravilo za vse želočeve bolezni; nepresegljivo zdravilo so ob slabej slasti do jedi, slabem vzduhu, napananju, kislem zdrigovanju, zvijanju po trebuhu, prehlajenju želodca, zgagi, nabiranju skamenelca; za odpravo preobilne žleme, bledice, gnjusi in riganja, glavobola od želodca, želočevega krča, je proti otrjenju in zagati, preobledi in prenapitju, glistam, bolezni na vranici, jetrah in zlati žili.

Cena male steklenice z naznanilom vporabe je 40, večje pa 70 kr. Osrednja razpošiljavnica je v Kromerizah.

Marijacejske kapljice niso skrivno zdravilo. Njih sostanski deli so naznanjeni na listku o njih vporabi.

Prave Marijacejske kaplje se doho skorej v vseh lekarnah v ovitku z rdečo znamko zgorne podobe zalepljenem.

V Gorici jih imajo lekarne Gironzoli, Cristofolletti, Kürner in Pontoni; v Sežani pa Philip Ritschel.

Izjava!

Kar sem v svoji prenapljenosti bodisi o banki „Slavija“, bodisio njenem glavnem zastopniku g. Jvanu Hribarji slabega govoril, obžalujem in kot neresnično preključujem.

Jaz ne morem ni o g. Hribarjevem vedenju v obče, ni o njeovem poslovanju kot zastopnik imenovane banke ničesar slabega reči.

V Tolminu, 8. dne prosinca 1889.

Ludovik Valenta.

Lekarja R. Brandt-ove

švicarske kroglice

so vže 10 let od profesorjev in prakt. zdravnikov občinstvu kot ceno, prijetno, gotovo in neškodljivo domače sredstvo priporočene. Poskusili so jih:

Prof. dr. Virehow, Berlin. pl. Gietl, Monakovo. Reclam, Lipsia (+) pl. Nusbaum Monakovo, Hertz, Amsterdam. p. Korzynski Krakovo. Brandt, Klansenburg.

Prof. dr. pl. Frerichs Berlin (+). pl. Scanconi Würzburg. C. Witt, Kopenhagen. Zilekauer, Petrograd. Soederstädt, Kasan. Lambi, Varšavo. Forster, Birmingham.

pri motenju trebušnjih živcev, jeterni bolezni, zabanjanju, slabem čiščenju, in s tem združenimi bolestnimi kot: glavobol, omotica, tiščenje, težko sojenje, slabi tek, i. t. d.

Lekarja Rich. Brandt-ove švicarske kroglice použijejo ženske prav rade vsled njih olajšavnih nasledkov in se jim da pred vsem drugim močno delajošim soljem, kislem vadom, kapljicam in mixturam, prednost.

Za varnost kupujočemu občinstvu

naj bo še posebno povedano, da se ponarejeno švicarske kroglice v jako podobnih zavitkih prodajajo. Prepriča naj se toraj vsak kupčevalec na okoli škatljice zavito navodilo, da ima zgoraj narisnen beli kr ž na rudečem polju iz ime Rich. Brandt. Opomni se še posebej, da škatljice, ki se v lekarnah kupijo, 70 kr. veljajo. Vsebina jo zunaj vsake škatljice natiskana.

Ustanovljeno 1. 1887

Matija Gerber

Ustanovljeno 1. 1887

(J. C. GERBER) v Ljubljani

priporoča

svojo bogato in raznovrstno zalogo

slovenskih molitvenih knjig,

po jako nizkih cenah in različno vezanih, na primer v papirju, v pol usnji pozlačene, popolnoma v usnji z zlato obrezo, v rujavem usnji okovane, dalje vezane v slonovi kosti, v ponarejenem kristalu, v zametu in plšu, s pozlačnimi vozli in s podobo v sredi. Izdeluje pa jih tudi, kakorkoli zahtorajo časti i naročniki.

Kdor vz. me večje število knjižic, dovolim mu primerno znižanje ceno (rabat).

Častite naročnike prosim, naj se kar naravnost na me obracajo.

Cenik pošl. em na zahtevanje brezplačno in franko.

Dalje opozarjam svoje p. n. naročnike in kupovalce, da se že nekoliko časa prodajajo in širijo med ljudstvom slovenski molitveniki, ki niso na Kranjskem prišli na svitlo, katerih ni spisal kak gospod duhovnik in ki tudi nimajo knezoškofjskega potrjenja. Na teh knjigah se dalje nahajajo tudi taki napisi, kakor jih imajo knjige, ki so v moji zalogi in še celo trije različni napisi, med tem ko je vsebina pri vseh knjigah enaka.

♦ Dobivajo se po vseh knjigarnah. ♦

Gos. G. PICCOLI-JU, lekarju „pri Angolu“ v Ljubljani.

Vaša želočeva esenca, koja sem slučajno spoznal, ozdravila me je popolnoma neprenehljive slabotnosti čreves in prebavnika, kakor tudi neznano mučedo trdo-telesnosti. Dolgo iskal sem leka zoper to bolezen, ki mi je gotovo malo zadovoljnih uric v prihodnosti obečala; vse drugo zavijvanje lečil bilo je zaman in edino le Vašej neprecenljive esence se imam zahvaliti za popolno zdravje, ter Vam vstanem, predragi gospod Piccoli, za vse dni življenja zánjo najsrčnejo udan in hvaležen.

Na Dunaji, 1887.

Spiridijon Pokrajac, profesorski kandidat.

Čudovite kapljice

sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratniše želočeve bolezni. Prav izvrstno vstrežajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje sreca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne pregnajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekar-nici Cristofolletti v Gorici, v Trstu v lekar-ni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekar-ni Alla Ma-donna v Korminu. Ena steklenica stane 30 novcev.

D.r VALENTINA ZARNIKA

ZBRANI SPISI.

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL IVAN ŽELEZNIKAR

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura blje, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res krasno vezana. Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoroden podpis. — Cena knjižic je 1 gl., s pošto 5. kr. več. — Dobilji je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.